

BELEIDSP
PLAN
2014 - 2016

CULTUUR
SCHOOL
UTRECHT

CULTUUR
SCHOOL
UTRECHT

1. INLEIDING

2. POSITIONERING

3. WAT GING ER VOORAF

4. STAKEHOLDERS

5. LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

6. AMBITIES

7. RISICOPARAGRAAF

8. ORGANISATIE

9. BEGROTING

1. INLEIDING

Creativiteit en culturele vorming van kinderen zijn belangrijke pijlers van goed onderwijs. Kinderen doen vaardigheden op, ontwikkelen een attitude en verwerven kennis waarmee ze klaar zijn voor de 21e eeuw. Cultuureducatie vormt een brug tussen verschillende leer-gebieden, leert kinderen analyseren, reflecteren en creëren. Kinderen leren hun talenten ontdekken. Maar bovenal geeft cultuureducatie kinderen de mogelijkheid om kennis te maken met kunst, literatuur, erfgoed en media, zich te verwonderen en daarvan te genieten! Zeker wanneer zij dat niet van huis uit meekrijgen. Op de basisschool wordt het fundament gelegd. Cultuur & School Utrecht draagt graag bij aan deze culturele vorming van kinderen.

2. POSITIONERING

MISSIE

Cultuur & School Utrecht is een intermediaire organisatie die zich inzet om het onderwijs vraaggericht te verbinden met het grootschalige buiten-de-school georganiseerd cultuuraanbod van culturele instellingen in de stad Utrecht. Cultuur & School Utrecht is een toegankelijke partner voor zowel het onderwijs als de cultuursector en initieert samenwerking tussen stakeholders.

VISIE

Cultuur & School Utrecht wil leerlingen van scholen voor het primair onderwijs in Utrecht kennis laten maken met het grootschalige buiten de school georganiseerde cultuuraanbod van de culturele instellingen in de stad Utrecht. Om dit te bereiken is het aanbod vraaggericht, sluit het aan op de wensen en behoeften van het onderwijs en is het ingebed in de curricula van de scholen. Het aanbod is ondersteunend aan de vraag van de scholen. Het aanbod dat bemiddeld wordt via Cultuur & School Utrecht staat voor kwaliteit en continuïteit voor zowel het onderwijs als de culturele instellingen.

DOELSTELLINGEN

Cultuur & School Utrecht heeft drie hoofddoelstellingen geformuleerd:

1. Bemiddeling
2. Afstemming van vraag en aanbod
3. In samenwerking met scholen en aanbieders een bijdrage leveren aan de kwaliteitsbewaking van het aanbod

HOOFDACTIVITEITEN

De doelstellingen vertalen zich in onderstaande activiteiten die niet los van elkaar gezien moeten worden, maar cyclisch en in samenhang werken.

1. Planning en service

Musea en podia bieden hun grootschalige educatieve aanbod aan en scholen nemen deze programma's af. Cultuur & School Utrecht verzorgt de gehele logistiek rondom een boeking, zoals de presentatie en verspreiding van het aanbod, planning, inroostering, coördinatie, vervoer van leerlingen naar de culturele instellingen en de afhandeling. Cultuur & School Utrecht is servicegericht en door de persoonlijke benadering laagdrempelig.

2. Borging van de educatieve kwaliteit

Cultuur & School Utrecht is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van een voorstelling, expositie of concert, dat ligt bij de makers en instellingen zelf. Als intermediair speelt Cultuur & School Utrecht echter wel een rol in de kwaliteitsbewaking door enerzijds een duidelijk kader voor het aanbod te ontwikkelen en anderzijds het aanbod te evalueren en terug te koppelen naar zowel de aanbieders als de scholen. Het kenmerk van het aanbod van Cultuur & School Utrecht is dat het gebaseerd is op de wensen en behoeften van de scholen. Het coördinatiepunt stelt richtlijnen op, op basis van gesprekken met het onderwijs, kerndoelen voor het primair onderwijs en landelijke ontwikkeling op het gebied van cultuureducatie. Door deze richtlijnen als uitgangspunt te nemen weten de culturele instellingen dat hun programma's aansluiten op de vraag van scholen. Deze richtlijnen scheppen dus een kader waarmee de culturele instellingen hun programma's inhoudelijk kunnen ontwikkelen.

3. Evaluatie

Heldere kaders maken mogelijk om het aanbod te evalueren: hoe beoordelen de leerlingen, de leerkrachten en andere begeleiders de educatieve programma's? Evaluatie van het educatief aanbod van de musea en podia draagt bij aan de borging van de kwaliteit. In samenhang met het onderwijs en de culturele instellingen wordt een evaluatiesystematiek ontwikkeld en uitgezet. Terugkoppeling naar educatoren en programmeurs van de podia is daarbij essentieel.

4. Continuïteit: structurele verbinding van vraag en aanbod

Het aanbod dat bemiddeld wordt via Cultuur & School Utrecht sluit aan op de kerndoelen voor het primair onderwijs. In de selectie van het cultuuraanbod kan de school zijn eigen profiel kiezen. Om het cultuuraanbod in te bedden in het schoolcurriculum en daarmee continuïteit te borgen voor zowel de culturele instelling als de school is samenwerking tussen scholen en culturele instellingen essentieel. Cultuur & School Utrecht initieert, stimuleert en faciliteert deze (langdurige) samenwerking.

DEFINIERING

Grootschalig cultuuraanbod

Onder grootschalig cultuuraanbod verstaan we aanbod voor een substantieel aantal leerlingen. Het overstijgt het niveau van een individuele school. Meerdere scholen zijn nodig om het aanbod te kunnen ontwikkelen en af te nemen. Het aanbod is toegankelijk voor alle scholen in de gemeente Utrecht die het willen afnemen. In de musea in Utrecht worden bijvoorbeeld educatieve programma's ontwikkeld voor het onderwijs die meerdere jaren bruikbaar zijn en afgenomen worden door meerdere scholen. Voor de podia geldt dat zij voorstellingen of concerten programmeren die misschien in Utrecht slechts een aantal leerlingen bereikt, maar die in een landelijke tour een veel groter bereik hebben.

Buiten de school georganiseerd cultuuraanbod

Het cultuuraanbod vindt niet plaats op school, maar in gerenommeerde culturele instellingen in de stad Utrecht. De locatie is op zichzelf al een leeromgeving voor de leerlingen.

BEMIDDELING

Cultuur & School bemiddelt voor alle scholen in het primair onderwijs in de gemeente Utrecht. In schooljaar 2014 – 2015 krijgt één derde van de scholen subsidie om cultuureducatie te

financieren, de zogeheten eerste tranche. Scholen die in de tweede of derde tranche zitten worden indien gewenst ook bemiddeld. Aan deze scholen vragen culturele instellingen vaak een lager bedrag per leerling om zo ook in de transitie zoveel mogelijk leerlingen te bereiken.

Cultuur & School Utrecht bemiddelt het aanbod van Stadsschouwburg Utrecht, TivoliVredenburg, Het Filiaal Theatermakers, en de musea die deel uitmaken van Musea Utrecht, te weten: Dick Bruna Huis, Museum Catharijneconvent, Aboriginal Art Museum Utrecht AAMU, Centraal Museum, Kasteel de Haar, Spoorwegmuseum, Universiteitsmuseum, Sonnenborgh museum & sterrenwacht, Het Utrechts Archief, Museum Speelklok, Domtoren en Domkerk.

Uit gesprekken met leerkrachten is naar voren gekomen dat er behoefte is aan nieuwe programma's en meer divers grootschalig buiten de school georganiseerd aanbod. De diversiteit van het grootschalig buiten de school georganiseerd aanbod kan maar deels door Cultuur & School Utrecht worden beïnvloed, omdat maar een deel van het aanbod onder de reikwijdte valt van de stichting. Cultuur & School Utrecht heeft de ambitie als daar behoefte aan is, in de toekomst ook het buiten de school georganiseerde, grootschalig aanbod van andere Utrechtse culturele instellingen (in principe door de gemeente Utrecht en/of het Rijk gesubsidieerd) nader af te stemmen op de vraag van de scholen en dit aanbod te bemiddelen. Daarvoor is binnen de huidige afspraken met de gemeente Utrecht echter geen ruimte. Na de evaluatie van het nieuwe stelsel, die voorzien is voor de tweede helft van 2016, zullen we hierover opnieuw in overleg treden.

3. WAT GING ER VOORAF

Transitie cultuureducatie: van aanbod naar vraaggericht

De Gemeente Utrecht onderschrijft het belang van cultuureducatie en wil graag dat alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs in aanraking komen met cultuur. Cultuur als apart vak, cultuur geïntegreerd in andere vakken, cultuur als verbinder tussen binnenschoolse en buitenschoolse activiteiten en cultuur in een doorgaande leerlijn van de laagste klassen t/m de hoogste klassen. Dit past in de Cultuurvisie 2012 – 2022 Open Ruimte waarin de stad wordt gezien als leeromgeving waarin alle bewoners in aanraking komen met cultuur en kunnen kennismaken, leren, bezoeken en actief deelnemen aan kunst en cultuur.

In aansluiting op landelijke ontwikkeling op het gebied van cultuureducatie heeft de gemeente Utrecht besloten om op een andere manier de subsidies voor cultuureducatie toe te kennen. Er is gekeken naar de ervaringen in andere grote steden, er zijn interviews en rondetafelgesprekken gevoerd met belangrijke stakeholders in de stad en er is een enquête afgenomen onder de scholen in het primair onderwijs. Dit alles heeft geleid tot de beleidsnotitie 'Transitie Cultuureducatie: van aanbod naar vraaggericht'. Kern van dit beleid is:

1. dat scholen zelf de regie krijgen over de invulling van cultuureducatie. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het cultuureducatiebeleid en denken bewuster na hoe zij cultuureducatie apart of in samenhang een plek willen geven in het eigen schoolcurriculum. Zij krijgen de middelen in handen en kunnen daarmee zelf bepalen hoe zij het budget willen inzetten.
2. dat er meer ruimte geboden wordt aan een brede groep van culturele aanbieders en
3. dat vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd wordt.

Beleidsregel 'Cultuur voor ieder kind'

Bovenstaande heeft zich vertaald in de beleidsregel 'Cultuur voor ieder kind'. Concreet houdt dit in dat iedere school een cultuurplan ontwikkelt waarin een doorlopende leerlijn voor cultuuronderwijs is uitgewerkt. Scholen krijgen de gelegenheid om eenmalig expertise en ondersteuning in te kopen bij het ontwikkelen van een cultuurplan. Op basis van het cultuurplan ontvangt de school subsidie van de gemeente, dat neerkomt op € 20,- per leerling. Streven is dat na drie jaar alle scholen in Utrecht een goed onderbouwd cultuurplan hebben. Door de gefaseerde invoering hebben de scholen de tijd om de overstap te maken naar deze nieuwe werkwijze.

Oprichting coördinatiepunt

In de aanloop naar de geschetste beleidswijziging hebben de grote culturele instellingen en de schoolbesturen voor het primair onderwijs het belang bepleit van een coördinatiepunt voor het grootschalige buiten de school georganiseerde cultuuraanbod. Hiertoe werd een budget van € 150.000 per jaar toegewezen. In 2014 is dit coördinatiepunt Cultuur & School Utrecht opgericht. Uitgangspunt voor dit coördinatiepunt is dat het de dialoog tussen het onderwijs en de culturele instellingen faciliteert en dat het aanbod is afgestemd op de vraag van de scholen. Vanuit het onderwijs is tevens de wens geuit voor een coördinatiepunt om het aanbod te bundelen.

4. STAKEHOLDERS

Deze gewijzigde uitgangspunten hebben gevolgen voor de volgende stakeholders in de gemeente Utrecht:

Scholen

Voor veel scholen in het primair onderwijs verandert er veel. Scholen kunnen ervoor kiezen om cultuureducatie een wezenlijk onderdeel te laten uitmaken van het curriculum. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de invulling van het cultuurbeleid en moeten hiertoe een cultuurplan opstellen. Met een goedgekeurd cultuurplan hebben scholen budget ter beschikking waarmee zij keuzes kunnen maken in de besteding ervan.

Culturele instellingen

Culturele instellingen hebben nu te maken met open marktwerking: iedereen kan zijn programma's aanbieden aan het onderwijs.

Cultuureducatieve adviseurs voor scholen

Vanuit de beleidsregel 'Cultuur voor ieder kind' is eenmalig budget gereserveerd voor scholen om zich te laten begeleiden bij het ontwikkelen van cultuurbeleid. Veel zzp-ers richten zich op deze markt en ondersteunen directies en cultuur coördinatoren bij het formuleren en vormgeven van een cultuurplan.

Utrecht Centrum voor de Kunsten

Het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) is de stedelijke kunsteducatie-instelling van de stad Utrecht waar iedereen terecht kan voor zijn persoonlijke ontwikkeling op het gebied van kunstzinnige vorming. UCK adviseert scholen bij cultuurplannen, bieden nascholingscursussen voor leerkrachten en ze hebben aanbod. Het UCK en Cultuur & School Utrecht zijn complementair aan elkaar: het UCK biedt kleinschalig aanbod voor op de scholen zelf en Cultuur & School Utrecht bemiddelt grootschalig buiten de school georganiseerd aanbod.

Wijkgerichte culturele organisaties

De gemeente Utrecht heeft aangegeven meer middelen te willen inzetten voor amateur-

kunst op wijkniveau. Deze bestaande organisaties, zoals het Wilde Westen, ontwikkelen, initiëren en organiseren aanbod, activiteiten en faciliteiten op het gebied van kunst en cultuur. Daarbij richten zij zich ook op scholen.

Alice Moves

Alice Moves is een digitaal forum waar scholen op zoek kunnen gaan naar cultuuraanbod dat is toegesneden op hun specifieke wensen. Alice Moves is geïnitieerd door het Landelijk Kenniscentrum voor Cultuureducatie en Amateurkunst en het Fonds voor Cultuurparticipatie. Inmiddels zijn al 350 scholen aangesloten bij AliceMoves en is de community actief in een aantal steden. In Utrecht wordt op dit moment gewerkt aan een actieve community.

5. LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Ondanks het feit dat er al jaren geïnvesteerd wordt in cultuureducatie in het primair onderwijs constateren de Onderwijsraad en de Raad voor Cultuur in een onderzoek in 2012 dat cultuureducatie slechts een marginale rol heeft gekregen in het curriculum van de scholen.¹ Ook zijn de verschillende overheidslagen (Rijk, provincie en gemeente) onvoldoende op elkaar afgestemd, zodat er een versnipperde culturele infrastructuur is ontstaan.

De twee raden doen aanbevelingen om de kwaliteit van cultuureducatie te verbeteren en cultuureducatie weer in het hart van het onderwijs te krijgen. Van belang is dat scholen weer de regie krijgen en nemen. De aanbevelingen luiden:

1. Geef scholen meer grip op de inhoud

Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) heeft een landelijk leerplankader kunstzinnige oriëntatie ontwikkeld voor scholen in de vorm van leerlijnen, zodat zij houvast hebben bij de invulling en borging van het curriculum voor kunstzinnige oriëntatie. Het is aan scholen te bepalen of ze het onderwijsaanbod in aparte vakken of meer in samenhang aanbieden.

2. Bevorder deskundigheid in de school

Iedere school moet voldoende deskundigheid in school hebben om cultuureducatie inhoudelijk en in samenhang vorm te geven. Dat vraagt om deskundigheidsbevordering door zowel de zittende als de toekomstige leerkrachten.

3. Stel de culturele infrastructuur in dienst van de school

Culturele instellingen dienen meer samen te werken met elkaar en met het onderwijs.

Deze drie aanbevelingen zorgen voor beweging bij de scholen, de culturele instellingen, intermediaire organisaties en de overheden.

Op basis van het advies van de Raad voor Cultuur en de Onderwijsraad heeft het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) op verzoek van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) opgezet. Doel van het programma is om door middel van een landelijk samenhangende aanpak de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs te borgen. Deze Regeling is een matchingsregeling waarin de helft van het geld moet worden opgebracht door de gemeente of provincie.

In totaal zijn 54 projecten gehonoreerd verspreid over de provincies en de G35 gemeenten. Daarnaast heeft het FCP de regeling voor flankerende activiteiten opgezet. Dit zijn projecten die aanvullend of ondersteunend zijn aan de projecten van CMK.

In de stad Utrecht is de aanvraag voor CMK ingediend door het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK). Het programma heet 'Ontwikkeltraject doorgaande leerlijn Creatief Vermogen' waarbij 24 scholen uit de stad Utrecht betrokken zijn. Het project richt zich op de disciplines wetenschap, techniek, nieuwe media, theater, beeldende vorming, ICT, muziek, dans en erfgoed. Met het cultuureducatieprogramma wil het UCK samen met de hogeschool voor de Kunsten (HKU) en 14 Utrechtse partners een methodiek ontwikkelen voor de doorlopende leerlijn creatief vermogen waarbij leeropbrengsten en de borging van cultuureducatie op scholen centraal staan.

De prestatie box blijft bestaan (voorheen de zogenaamde CEPO gelden, cultuureducatie primair onderwijs), dat inhoudt dat scholen € 10,90 per leerling ontvangen voor cultuureducatie vanuit de rijksoverheid.

6. AMBITIES RESULTATEN 2014-2016

Cultuur & School Utrecht moet als nieuwe organisatie een plek verwerven in het speelveld van culturele instellingen, intermediaire organisaties, scholen en gemeente. De kracht van Cultuur & School Utrecht is dat het een persoonlijke en wendbare organisatie die snel kan schakelen en vraag en aanbod goed op elkaar weet af te stemmen.

In 2016...

- is Cultuur & School Utrecht een onmisbare partner voor alle stakeholders in Utrecht;
- weet 100% van de scholen waar Cultuur & School Utrecht voor staat;
- is Cultuur & School Utrecht een herkenbare ambassadeur voor het grootschalig buiten de school georganiseerde cultuuraanbod van Stadsschouwburg Utrecht, TivoliVredenburg, Het Filaal Theatermakers, en de musea die deel uitmaken van Musea Utrechts, te weten: Dick Bruna Huis, Museum Catharijneconvent, Aboriginal Art Museum Utrecht AAMU, Centraal Museum, Kasteel de Haar, Spoorwegmuseum, Universiteitsmuseum, Sonnenborgh museum & sterrenwacht, Het Utrechts Archief, Museum Speelklok, Domtoren en Domkerk;
- is Cultuur & School Utrecht uitgegroeid tot een professionele organisatie die efficiënt en effectief de logistieke operatie uitvoert met betrekking tot de bezoeken aan bovengenoemde culturele instellingen;
- zijn scholen, de vervoerder en de culturele instellingen tevreden over het logistieke proces;
- heeft Cultuur & School Utrecht contact met scholen over hun behoefte aan cultuureducatie en heeft dat bij 60% van de scholen geleid tot afname van één of meerdere programma's gedurende de hele periode. (N.B. de periode loopt parallel aan de drie tranches voor scholen in het kader van de regeling 'Cultuur voor ieder kind')
- hebben de medewerkers van Cultuur & School Utrecht jaarlijks 25% van de scholen bezocht;
- is er minimaal één keer per jaar een netwerkovereenkomst voor de cultuur coördinatoren van de scholen voor primair onderwijs (ICC-ers) om de wensen en behoeften ten aanzien van het grootschalig cultuuraanbod te inventariseren en om op het aanbod te reflecteren;
- organiseert Cultuur & School Utrecht jaarlijks in het vroege voorjaar een zogenaamde 'sneak preview' waarin het grootschalige aanbod op ludieke wijze onder de aandacht wordt gebracht van de scholen;
- heeft Cultuur & School Utrecht richtlijnen ontwikkeld voor de borging van educatieve kwaliteit waarop de culturele instellingen hun programma's kunnen baseren;
- heeft Cultuur & School Utrecht een evaluatiesysteem opgezet en uitgezet om de educatieve programma's te evalueren;

¹ Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren! Onderwijsraad en Raad voor Cultuur, 2012

- heeft er een jaarlijkse terugkoppeling plaatsgevonden van de evaluaties van de educatieve programma's aan de culturele organisaties;
- heeft Cultuur & School Utrecht focusgroepen opgezet met culturele instellingen en een aantal scholen om samenwerking te stimuleren en expertise uit te wisselen;
- heeft Cultuur & School Utrecht verbindingen gelegd met landelijke en lokale initiatieven op het gebied van cultuureducatie;
- is er een Cultuur & School Utrecht publieksprijs ingesteld.

ACTIVITEITEN EN INSTRUMENTEN

Om dit alles te bereiken worden diverse activiteiten opgezet en instrumenten ontwikkeld en uitgezet.

HOE BEREIKEN WE MEER SCHOLEN?

Relatiebeheer

- De medewerkers van Cultuur & School Utrecht hebben persoonlijk contact met de cultuur coördinatoren (ICC-ers) van de scholen. Dat gebeurt door telefonisch contact, e-mail contact en bezoek aan de scholen.
- Er wordt een evaluatie opgezet om de serviceverlening van het coördinatiepunt te kunnen verbeteren. Deze evaluatie wordt jaarlijks uitgevoerd.

Sneak preview

Eén keer per jaar wordt het grootschalig cultuuraanbod gepresenteerd aan het onderwijs. Deze sneak preview moet uitgroeien tot een bijeenkomst waar ICC-ers bij willen zijn! Zij kunnen zich laten inspireren en zij worden geholpen in het maken van hun keuzes voor de school. De bijeenkomst bevat enkele korte presentaties van bijvoorbeeld voorstellingen of elementen uit het educatieve programma van de musea.

De Cultuur & School Utrecht publieksprijs

Onderzocht wordt of het haalbaar en zinvol is om een Cultuur & School Utrecht publieksprijs in te stellen. Welk educatief programma van een museum of podium spreekt de leerlingen het meest aan? Leerlingen laten hun voorkeur weten door bijvoorbeeld een stemkaart in te vullen (à la International Filmfestival Rotterdam). Instellingen krijgen directe feedback en de mening van alle leerlingen telt.

HOE ORGANISEREN WE VRAAGGERICHT AANBOD?

Netwerkbijeenkomst voor ICC-ers

Jaarlijks organiseert Cultuur & School Utrecht een netwerkbijeenkomst voor ICC-ers. Centraal op deze bijeenkomst is de inventarisatie van de wensen en behoeften van het onderwijs ten aanzien van de educatieve programma's van de culturele instellingen. Deze bijeenkomsten zijn eveneens bedoeld voor kennisdeling op het gebied van cultuureducatie. Deze bijeenkomsten stemt Cultuur & School Utrecht af met andere stakeholders in de gemeente Utrecht.

Bijeenkomst culturele instellingen

Cultuur & School Utrecht organiseert ook jaarlijks een bijeenkomst voor culturele instellingen in Utrecht om interdisciplinaire samenwerking en uitwisseling m.b.t. cultuur-educatie te stimuleren. Primair gaan deze bijeenkomsten over de evaluaties van de educatieve programma's en de terugkoppeling van de inventarisatie van de wensen en behoeften van leerkrachten.

Focusgroepen

Wil afname van het cultuuraanbod een continuïteit hebben, dan moet het aanbod ingebed

zijn in het curriculum van de scholen. Daarmee heeft het een vaste plek gekregen en kunnen de instellingen een blijvende afname van het aanbod verwachten door scholen en investeren in de ontwikkeling van nieuw educatief aanbod. De afstemming tussen vraag en aanbod en de aansluiting op het curriculum van de scholen krijgt een extra impuls door het instellen van zogenaamde focusgroepen. Cultuur & School Utrecht initieert en faciliteert deze focusgroepen. Een focusgroep bestaat uit een groep leerkrachten die gegroepeerd zijn rond een culturele instelling of een groep culturele instellingen, in eerste instantie per discipline erfgoed, muziek en theater. Doel van deze focusgroepen is: a. uitwisseling kennis en ervaring (ICC-ers worden mede-eigenaar van het aanbod) b. gezamenlijk ontwikkelen van praktische instrumenten zoals evaluaties, richtlijnen voor de borging van de educatieve kwaliteit van de programma's en bijvoorbeeld een implementatietraject voor scholen. Binnen de focusgroepen worden afspraken gemaakt wat de output wordt per focusgroep. Het aantal focusgroepen is afhankelijk van de wensen van de culturele instellingen.

Adviseurs die scholen begeleiden bij het opstellen van een cultuurplan in het kader van de beleidsregel 'Cultuur voor ieder kind' worden in een vroeg stadium betrokken bij dit traject. Zij vormen een waardevolle schakel.

Met deze strategie blijft het aanbod grootschalig, maar wordt het verrijkt door maatwerk van scholen. Uiteindelijk ontstaat er een langdurige samenwerking tussen culturele instellingen en scholen en is continuïteit voor zowel de culturele instelling als de school gewaarborgd. Ook deze focusgroepen worden afgestemd met stakeholders op dit gebied in de gemeente Utrecht.

Richtlijnen voor borging van de educatieve kwaliteit

Op basis van input van de ICC-ers, gesprekken binnen de focusgroepen, bestudering van de cultuurplannen van de scholen, de kerndoelen van het basisonderwijs en de (landelijke) cultuureducatieve ontwikkelingen worden richtlijnen opgesteld voor de borging van de educatieve kwaliteit. Onder educatieve kwaliteit verstaan we randvoorwaarden waaraan programma's moeten voldoen om aan te sluiten bij de wensen en behoeften van het onderwijs.

Cultuur & School Utrecht beoordeelt niet de inhoudelijke kwaliteit van een voorstelling, concert of educatief programma van een museum, maar of met de ontwikkeling van de programma's rekening is gehouden met de aansluiting op het onderwijs.

Daarbij kan gedacht worden aan:

- In het aanbod komen de elementen als receptief, actief en reflectief naar voren.
- De 21ste eeuwse vaardigheden ('21^e century skills') zijn in het aanbod verwerkt. Hieronder worden de volgende vaardigheden verstaan: ict-geletterdheid, creativiteit, kritisch denken, communiceren, sociale en culturele vaardigheden, probleemoplossend vermogen en samenwerken.
- Elementen uit het landelijk leerplankader kunstzinnige oriëntatie, dat ontwikkeld is door de SLO, komen in het aanbod naar voren.
- Het aanbod vergroot het cultureel bewustzijn van leerlingen. Zie het programma Cultuur in de spiegel van de Rijksuniversiteit Groningen en de SLO.²

Cultuur & School Utrecht monitort het proces in hoeverre deze richtlijnen geïncorporeerd worden in het aanbod van de instellingen.

Evaluatiesysteem

De educatieve programma's, de voorstellingen en concerten worden geëvalueerd door de leerlingen, leerkrachten en mogelijk andere professionele begeleiders.

Daartoe wordt een evaluatiesysteem ontwikkeld, gebaseerd op bestaande evaluaties (o.a. van de gemeente ten aanzien van de cultuurplannen), inbreng van leerkrachten en

² <http://www.cultuurindespiegel.nl>

educatief medewerkers. Tevens wordt gekeken naar de landelijke initiatieven op het gebied van toetsing en evaluatie.

PRESTATIE INDICATOREN

In de gemeente Utrecht zijn er in totaal ca 120 scholen voor primair onderwijs inclusief scholen voor speciaal onderwijs. In schooljaar 2012-2013 bedroeg het aantal leerlingen 28.256.

HOE BEREIKEN WE MEER SCHOLEN?

Bemiddeling	2014 (schooljaar 2014-2015)	2015 (schooljaar 2015-2016)	2016 (schooljaar 2016-2017)
Aantal scholen	35	55	75
Aantal leerling-bezoeken musea	6.600	8.000	10.500*
Aantal leerling-bezoeken podia	3.500	5.500	7.000**

* 3/8 van het aantal leerlingen.

Elke leerling in Utrecht brengt tijdens zijn basisschoolperiode (8 jaar) driemaal een bezoek aan het museum: eenmaal in onderbouw, eenmaal in middenbouw en eenmaal in bovenbouw.

** 2/8 van het aantal leerlingen.

Elke leerling in Utrecht heeft tijdens zijn basisschoolperiode (8 jaar) eenmaal een concert in een concertzaal bijgewoond en eenmaal een theater bezocht.

N.B.: Volgens bevolkingsprognoses groeit het aantal kinderen in de periode 2013- 2028 in de schoolgaande leeftijd voor het basisonderwijs in Utrecht met 23% (ruim 2.300).³

Relatiebeheer	2014 (schooljaar 2014-2015)	2015 (schooljaar 2015-2016)	2016 (schooljaar 2016-2017)
Contact met scholen	50%	80%	90%
Tevredenheid service-verlening	70%	80%	80%
Naamsbekendheid (onder scholen)	75%	85%	95%
Presentatie aanbod dmv 'sneak preview'		Jaarlijks	Jaarlijks

HOE ORGANISEREN WE VRAAGGERICHT AANBOD?

Aansluiting aanbod op vraag	2014 (schooljaar 2014-2015)	2015 (schooljaar 2015-2016)	2016 (schooljaar 2016-2017)
Netwerkbijeenkomst ICC-ers	Jaarlijks	Jaarlijks	Jaarlijks
Bijeenkomst culturele partners	Jaarlijks	Jaarlijks	Jaarlijks
Aantal focusgroepen (per discipline: erfgoed, muziek, theater)	2	3	3

³ Staat van het Utrechtse Onderwijs 2013, Monitor Onderwijs in Utrecht, 2013. In opdracht van de Utrechtse Onderwijs Agenda en de gemeente Utrecht. Zie: www.utrecht.nl/onderzoek

7. RISICOPARAGRAAF

Er zitten een aantal risico's aan het goed kunnen uitvoeren van de activiteiten van Cultuur & School Utrecht.

- Cultuur & School Utrecht is een nieuwe organisatie. Relatiemanagement is van groot belang. Er moet nog gestart worden met contacten leggen met het onderwijs en werken aan goede relaties met de stakeholders.
- Er is veel beweging bij scholen en culturele instellingen op het gebied van cultuureducatie. Tijd is een belangrijke factor in het kader van implementatie en inbedding van grootschalig cultuuraanbod in curriculum van de scholen.
- Veel cultuuraanbieders benaderen de scholen waardoor leerkrachten 'door de bomen het bos niet meer zien'.
- Scholen ervaren het schrijven van een cultuurplan als een grote inspanning. Er zijn aanwijzingen dat een substantieel deel van de scholen er niet voor kiest om aanspraak te maken op het beschikbare budget, waardoor afname van cultuuraanbod door die scholen niet zal plaatsvinden.
- Door helemaal vrij te laten hoe scholen hun cultuureducatiebeleid inrichten, kunnen scholen er voor kiezen om cultuureducatie in te vullen op wijk- of schoolniveau en geen gebruik te maken van een grootschalige aanbod.
- Vervoer - dat afgestemd is op de wensen en behoeften van het onderwijs en dat goedkoop is - is van groot belang voor scholen om naar culturele instellingen te gaan. Zijn scholen ontevreden over het vervoer zullen zij de culturele activiteit (hoe waardevol ook!) een volgend jaar niet nog eens afnemen. Daarmee is vervoer een belangrijke factor.
- Scholen moeten nog bouwen aan hun eigen cultuurprogramma. Dat kan betekenen dat ze in eerste instantie geen tijd en ruimte hebben om bijvoorbeeld deel te nemen aan focusgroepen.

8. ORGANISATIE

Stichting Cultuur & School Utrecht heeft twee medewerkers in dienst.

Een coördinator die verantwoordelijk is voor beleidsontwikkeling en de algehele coördinatie van de wensen en behoeften van het onderwijs, evaluatie, inventarisatie, terugkoppeling en het leggen van een verbinding tussen culturele instellingen en scholen. En een medewerker planning en organisatie die vooral het logistieke proces en relatiebeheer voor zijn rekening neemt. Samen is dat ruim 1,5 fte.

De lijnen zijn kort en er is makkelijk en snel contact gelegd met zowel het onderwijs als de culturele sector. Voor de financiële afwikkeling van de boeking, de administratie en de loonadministratie is een extern boekhoudkantoor aangetrokken.

De Stichting heeft een bestuur dat bestaat uit vijf leden. Twee leden vertegenwoordigen het onderwijs en zijn afkomstig uit schoolbesturen en twee leden vertegenwoordigen de culturele sector. Het vijfde lid is een onafhankelijke voorzitter. Het bestuur vergadert 4 keer per jaar, maar komt in de opbouwfase vaker bijeen. Het bestuur bestuurt op afstand, maar is in de aanloopfase intensief betrokken bij de opzet van de organisatie.

De coördinator legt jaarlijks verantwoording af aan het bestuur en stelt in afstemming met bestuur de inhoudelijke rapportage en met de boekhouder/accountant/penningmeester de jaarrekening op. In het oprichtingsjaar zijn alle benodigde afspraken vastgelegd en reglementen opgesteld met betrekking tot goed bestuur en code Cultural Governance.

9. BEGROTING

MEERJARENBEGRADING CULTUUR & SCHOOL UTRECHT

	2014		2015	2016
	Opstart 1-5 t/m 1-8	1-8 t/m 31-12		
Baten				
Subsidie gemeente Utrecht	35.000	62.500	150.000	150.000
Totale baten	35.000	62.500	150.000	150.000
Lasten				
Personeel				
Salarissen				
Onkosten personeel (Reiskosten e.a.)				
Inhuur personeel				
Werving medewerkers				
Totaal personeel	16.800	37.500	86.000	89.000
Huisvesting				
Huur werkplekken				
Totaal huisvesting	1.400	3.000	8.000	8.000
Kantoorkosten				
Kantoorbenodigdheden en telefonie				
ICT				
Totaal kantoorkosten	2.000	9.000	9.000	9.000
PR & Marketing				
Website				
Vormgeving en fotografie				
Drukwerk				
Overige kosten				
Totaal PR & Marketing	8.800		17.000	14.000
Activiteiten				
Focusgroepen				
Sneak Preview				
ICC bijeenkomsten				
Totaal activiteiten		1.000	12.000	12.000
Algemene kosten				
Advieskosten				
Verzekering				
Administratiekantoor				
Accountantscontrole				
Overige algemene kosten				
Totaal algemene kosten	6.000	12.000	18.000	18.000
Totale lasten	35.000	62.500	150.000	150.000

